

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 150

Podgorica, 31.01.2018. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. **NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju – AI“ iz Podgorice**, emiteru televizijskog programa „**Srpska TV**“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera mjera **jer je** u toku televizijskog programa 12. decembra 2017. godine, u terminu od 19:57:23 do 20:55:41 časova, tokom emitovanja emisije „Sasvim drugačije“ emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (oglašavanje).
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (oglašavanje), koje se smatra posebno istaknutim ukoliko je izvršeno u zamjenu za novčanu nadoknadu ili sličnu protivuslugu (član 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 13 stav 1 i 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11)).
3. Nalaže se NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju – AI“ iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Srpska TV“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju – AI“ iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru emisije „Sasvim drugačije“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „Srpska TV“ upozorenje zbog emitovanja prikrivenog oglašavanja tokom emitovanja emisije „Sasvim drugačije“ dana 12.12.2017. godine“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardca.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog televizijskog programa „Srpska TV“, NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju – AI“ (u daljem tekstu: emiter), Agencija za elektronske medije je konstatovala da je u okviru televizijskog programa „Srpska TV“ emitovana emisija „Sasvim drugačije“ dana 12. decembra 2017.g. u terminu od 19:57:23 do 20:55:41 sata.

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-16 (nalaz Sektora za monitoring broj 05-1681 od 13.12.2017. godine).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1681/1 od 15.12.2017.g.).

U ostavljenom roku, emiter nije dostavio pisano izjašnjenje povodom navedenog zahtjeva.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 13 stav 2 Pravilnika propisano je da će se namjera predstavljanja prikrivenim komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama smatrati posebno istaknutom ukoliko je izvršena u zamjenu za novčanu nadoknadu ili sličnu protivuslugu.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je emitovao emisiju „Sasvim drugačije“, na programu „Srpska TV“ dana 12. decembra 2017. godine, u terminu od 19:57:23 do 20:55:41 sata (58 minuta 18 sekundi).

U pitanju je zabavno-edukativna emisija, rađena u formi intervjua, koja se bavi aktuelnim društvenim temama, autorke i voditeljke Svetlane Lajović. Gosti u emisiji od 12. decembra 2017. godine bili su Mišo Doderović, pčelar i licencirani predavač, Sonja Mijanović, vlasnica firme „Beemont“ i Miladin Vračar, izvršni direktor firme „Beemont“, koja se bavi distribucijom „Revita“ proizvoda za teritoriju Crne Gore.

2. Tokom emitovanja, na ekranu nije bilo vidljivo grafičko obavještenje da program sadrži komercijalnu AV komunikaciju (plaćeni termin, telepromocija i sl.).

Emitovani programski sadržaj je (po navodima voditeljke) snimljen u prostorijama preduzeća „Beemont“, scenski smješteno u prostor sa izloženim „Revita“ proizvodima, koji su vidljivi tokom cijelog trajanja emisije, uz povremena krupna kadriranja. Učesnici programa na stolu ispred imaju čaše sa „Revita“ napitkom, kojim nazdravljaju uz isticanje njegovih osobina. Tokom trajanja sadržaja voditeljka ukazuje na ljekovita svojstva „Revita“ proizvoda i činjenicu da dugotrajna upotreba ovog proizvoda može da poboljša zdravstveno stanje korisnika, naročito kod depresivnog, anksioznog stanja, kao i hroničnog stresa (03:28 minuta od početka emitovanja). U emisiji je, pored opšteg isticanja kvaliteta i svojstava „Revita“ proizvoda, bilo riječi i o članstvu i registraciji u „Revita program poslovanja“, vrstama pakovanja, cijenama, mogućim popustima na proizvode (45:28 minuta od početka emitovanja).

3. Zakonom je propisano da je prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu.
4. Postojanje prikrivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu, finansijska nadoknada) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:

- kroz opisivanje je predstavljen poslovni subjekt i njegovi proizvodi na način da se preporučuje subjekat i njegovi proizvodi uz isticanje prednosti ponude, gledaocu se obraća

kao potencijalnom potrošaču. Na osnovu navedenog, sadržaj nedvosmisleno sadrži promotivni element;

- analizirani programski sadržaj može dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno pogodan je da ga uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije komercijalne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji sadržaj prezentuje ponudu, u formi novinarskog priloga, kroz „priču o zdravom napitku čija dugotrajna upotreba može da poboljša zdravstveno stanje korisnika“;

- iako je sadržaj edukativnog karaktera i bavi se zdravom ishranom, on je naglašeno provomotivnog karaktera, za koji se ne može naći uredničko opravdanje.

5. Saglasno članu 85 stav 1 Zakona i članu 13 stav 1 Pravilnika, zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije, dok je članom 13 stav 2 Pravilnika bliže određeno da će se namjera predstavljanja prikivenim komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama smatrati posebno istaknutom ukoliko je izvršena u zamjenu za novčanu nadoknadu ili sličnu protivuslugu.

Može se zaključiti da je emitovanjem predmetnih sadržaja emiter prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije. Bez obzira da li je emitovano sa ili bez novčane nadoknade ili slične protivusluge, emiter je odgovoran zbog emitovanja prikriivenog oglašavanja.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-16 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio člana 85 stav 1 Zakona i člana 13 stav 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Srpska TV“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju – AI“ iz Podgorice je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- NVO „Društvo za ravnopravnost i toleranciju – AI“
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Belj Džafić

The image shows a circular official stamp of the Agency for Electronic Media (ARDCA) of Montenegro. The stamp contains the text "AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE" and "PODGORICA". Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink, which appears to be "Abaz Belj Džafić".